

Отже, можна сміливо стверджувати, що негаразди в житті не залежать від прізвища людини, як про це думав Мина Мазайло. Навпаки, прізвище може зробити з людини індивідуальність, а будь-які невдачі можна пояснювати по-різному.

Вікуся святкує десятий день народження!

(оповідання)

*Маламен С. О., бібліотекарка
Новоолександрівської ЗОШ I-III ступенів
Сахновщинської селищної громади
Красноградського району*

Вікуся прокинулася і, посміхаючись, роздивлялася кімнату, наповнену сонцем. Сьогодні їй виповнюється десять років! Яким буде цей день народження? Мама з татом кожного року готують своїй донечці сюрприз. Минулого року на день народження їй подарували братика Сашуню. Тепер вона найщасливіша дівчинка у світі!!! І у неї подвійне свято – її десятий день народження і перший день народження братика!

Мандруючи очима по кімнаті, Вікуся зупинила свій погляд на особливій книжковій полиці. Кожного року батьки на іменини дарують донечці книгу – надзвичайно красиву й особливу: до якої вона доросла. Як повторює мама, книгу, що наповнює душу, тіло і розум якостями, які людей роблять людьми. На полиці кожна книга відділена від іншої роздільником – 1 рік 2010, 2 роки 2011... Спочатку роздільники виготовляла мама, а доня допомагала, тепер Вікуся виготовляє роздільники сама, а для Сашуні – разом із мамою. Яку ж книгу їй приготували батьки? Але це буде останнім акордом сьогоднішнього свята. Її друзі теж із цікавістю чекають на ЦЮ КНИГУ. Багато друзів просять своїх мам купити таку ж книгу. Бо є книги, які просто потрібно мати. Не віртуальні, а паперові, матеріальні, які нікуди не втечуть і будуть завжди з тобою... А потім, як наголошує мама, перейдуть у спадок до її дітей.

Цікаво, хто до неї сьогодні завітає в гості? Іменинниця напередодні відправила запрошення друзям, де просила прийти в костюмі улюбленого літературного героя. Це й буде їхнім дарунком їй на день народження.

Двері відчинилися і в кімнату зайшли красиві, веселі, усміхнені тато з Сашунею на руках і мама з десятьма яскравими гелевими кульками.

– З днем народження, донечко! – обнімаючи та цілуючи, вітали батьки. Сашуня міцно обняв сестричку своїми рученятами і голосно поцілував.

– Як я вас усіх люблю! – у відповідь пролунало Вікусине зізнання.

– Доню, – сказала мама, – запрошуємо на святковий сніданок.

У них була сімейна традиція: планувати день звечора. Вікуся знала, що після сніданку вона буде займатися виготовленням роздільника, потім вони з мамою будуть накривати на стіл, а тато бавитися з Сашунею.

Гості завітали всі разом. Іменинниця мала відгадати, з якої книжки до неї потрапила гостя чи гість. Найлегше було з вбранням веселої Оленки, яка вшанувала Пеппі Довгупанчоку. Мрійлива і діяльна Аліса – в Алісу з «...Дивокраю». Тимурчик – найкращий гравець у класі в комп'ютерні ігри. Він

прийшов скромно одягнений... з короною на голові, сказавши іменинниці: «Не ламай голову щодо мого костюма. Я – король комп'ютерних ігор. Зараз працюю над цією казкою».

Творчо підійшли до завдання і найкращі подружки Вікусі – Полінка в ролі часу, надягнувши на себе всі годинники, які рідні дозволили взяти. Тато у Полінки – фізик. Він їй ще зовсім маленькою розповів теорію Ейнштейна про відносність: хвилина сидіння на розпеченій сковорідці здається вічністю, а декілька годин, проведених із друзями, – миттю. Вона побажала любій подрузі в житті тільки приємних хвилин, годин, днів, років і чесних, красивих перемог. Пояснила, що Ейнштейн використав роботи фізиків Лоренца й Пуанкаре, а видав, як свої.

Діставши телефон, Полінка відкрила Вікіпедію: «Працюючи в патентному бюро з 1902 року, Ейнштейн використав роботи двох фізиків Лоренца й Пуанкаре, і видав $E=mc^2$ як за свою роботу. Пуанкаре опублікував теорію відносності ще за 10 років до публікації Ейнштейна. Через декілька десятиліть Ейнштейн визнав, що використав роботу Пуанкаре і Лоренца, але тоді не міг про це зізнатись. Саме тому А. Ейнштейн не отримав Нобелівську премію за теорію відносності».

Марійка начепила на себе хустини з прабабусиної колекції. Вона вирішила, що сьогоднішній день, – приємна нагода зав'язати вузлики пам'яті між поколіннями. А книжку про це можна написати пізніше, а може, вона і є, тільки Марійка з нею ще не зустрілася.

Останнім Вікуся відгадувала костюм Петрика, якого всі – і діти, і вчителі – називали філософом. Він прийшов у костюмі янгола. З шоломом на голові, зі списом і щитом.

– Дякую, Петрику, за диво. Це моя одна з найулюбленіших сцен зі «Снігової Королеви», – з радістю і великою повагою в голосі сказала іменинниця.

– Ходімо прочитаємо, – почулося декілька голосів. – Петрику, ти справжній філософ! Молодець!!! – хлопаючи по плечу, говорили діти.

Діти зайшли в кімнату іменинниці. Вікуся взяла з полиці «Снігову Королеву» Андерсена. Це був дарунок тата й мами на шостий дрік народження. Відкрила сторінку 26 і почала читати: «А ти можеш...»

– Знаєте, – сказав Петрик, – сьогодні ми знову зібралися разом і святкуємо день народження Вікусі. Я думаю, нам потрібно всім разом прочитати «Отче наш» в подяку Господу за всі блага, які маємо. Я думаю, що якби люди усвідомлювали, як багато дарів Бог нам весь час посилає та частіше дякували ЙОМУ за них, то людям жилося б легше. І ЙОМУ веселіше.

Діти гуртом щиро прочитали молитву.

– Донечко! Запрошуй гостей до столу, – кликала любя матуся...

У розпал свята голосно продзвенів дзвоник біля хвіртки. Друзі, які сиділи в альтанці, побігли подивитися, хто це так спізнився?

Там стояв ... справжнісінький поштар Печкін із двома конвертами. Вікуся відкрила конверт № 1. Ось що вона вголос прочитала:

«Дорогі діти! Я образився, що ніхто не прийшов у костюмі Карлсона. Значить, ви не любите солодощів так, як я. Чи я помиляюсь? Словом, усі солодощі я заховав. Знайдете – вони ваші.

Ваш Карлсон».

Конверт № 2. Відкрити після конверта № 1.

«Це дерево ховає свої плоди високо від дітей. Згадаєте відомий вірш Лесі Українки – знайдете розгадку».

– «Вишеньки-черешеньки!» – дружно вигукнули діти. – Швидше в сад!

Діти підбігли до черешеньки, гілля якої аж ломилося від соковитих плодів. На гачку, на гілці, висіло пластмасове відерце.

– Зрозуміло. Ми повинні швидше наповнити відерце черешеньками, щоб подали нам на десерт.

Коли завдання було виконано, до Вікусі підбіг Дружок із сумкою на боці «Кур'єрська доставка». У конверті лежав малюнок: багато-багато сердечок.

– Вікусю! Це – полуниця!!! Я вам точно кажу. Я її дуже люблю, – з азартом говорив Тимурчик.

Команда шукачів прибігла до полуниці. Довгі охайні рядки хизувалися своїм багатим урожаєм. А ось і пусте відро. Обережно, щоб не поламати кущів, дітвора почала наповнювати відерце солодкими плодами.

Коли робота була закінчена, і мама з татом та Сашунею прийшли забрати відерце, у небі з'явився красивий білосніжний голуб. Він сів іменинниці просто на руку. До лапки був прив'язаний малюнок – ялинка. Вікуся обережно звільнила лапку. Діти лагідно, ледве торкаючись, почали гладити птаха. Голуб виявився компанійським і дуже чемним. Зачекав, поки всі бажаючи виявили до нього свою прихильність, потім стрімко злетів у голубе небо.

Група дітвори побігла до ялинки, що стояла у дворі. Велике пишне дерево щось ховало у своїх густих вітах. І справді, розвівши в сторону гілки, усі побачили велику яскраву коробку з червоним бантиком на кришці. Піднявши її, діти ойкнули: вона була до самого верху заповнена шоколадними цукерками. Усі почали пригощатися.

– А де ж наступний конверт? Має бути іменинний торт, – трішки розгублено запитала Оленка.

Раптом Петрик перевернув кришку з-під цукерок – і всі побачили прикріплений конверт.

Ось його зміст:

«Намальований торт і підпис: У будинку, де ховають від котів ковбасу».

– Уперед! До холодильника, – скомандувала Вікуся...

Біля холодильника стояли мама з татом, бабусі з дідусями, тіточки з дядечками, словом, уся рідня.

– З першим ювілеєм, Вікусю!

Тато допоміг витягти торт із холодильника – і всі радісною ходою пішли до альтанки, де на столі вже стояли і помиті черешні та полуниці, і цукерки, і морозиво. Головний атрибут іменинного свята – торт – урочисто поставили посередині. Він був надзвичайно великим за розміром і гарно оздобленим. Виділявся окремий шматочок для Вікусі. Коли торт розклали по тарілках, усі побачили конверт, загорнутий у прозору плівку.

Діти здогадалися, що там міститься інформація, де шукати найважливіший скарб – книгу на десятий рік народження. Вікуся першою святкувала день народження з групи дітей. Тому всім було дуже цікаво, яку дивовижну книгу потрібно обов'язково прочитати в десять років, щоб краще розуміти одне одного й цей непростий світ. Цю солодку мить друзі трішки відклали на потім. Спочатку торт, потім добре помити руки...

Нарешті настала довгоочікувана хвилина. Вікуся відкрила конверт: «Дарунок на острові мандрів і казкових пригод».

- Де це? Де ж шукати, – роздумуючи, промовили хлопчики й дівчатка.
- Думаю, дарунок знаходиться в будинку, – промовив Петрик-філософ.
- Острів мандрів? Острів казкових пригод? – повторювала дівчинка.

Потім її осяйнула думка. Вікуся швидко схопила братика за ручку і помчала у свою кімнату. Підійшла до ліжка й підняла подушку. Під нею лежали дві книги. Одна була перев'язана червоним бантиком, друга – голубим, для Сашуні.

Вікуся розгорнула листівку:

«Люба донечко! Сьогодні тобі виповнюється десять років. Саме стільки й головній героїні Люсінді Уаймен із повісті «Роликові ковзани» англійської письменниці Рут Соєр. Насолоджуйся мелодією дитинства, відкриваючи двері в чарівну казку.

Твої люблячі мама з татом.

P.S. По секрету. Це моя улюблена повість. Матуся.

І моя теж. Тато.

На превеликий жаль українською мовою ця книга ще не видана. Даруємо 1993 року видання. Обов'язково купимо тобі українською, коли знайдемо».

Дітям дуже кортіло також читати цю книгу. Але було вже пізно. Домовились, що завтра побачаться...

Умостившись зручніше, Вікуся відкрила книгу. Спати розхотілося... У день народження режим сну можна трішки порушити.

Літературні казки. В. Королів-Старий. «Хуха-Моховинка»

*Захаркіна С.Л., Шамрай Л. Б. – учителі
української мови та літератури
Зміївського ліцею № 1 ім. З. К. Слюсаренка
Зміївської міської громади Чугуївського району*

Нова українська школа на уроках літературного читання базує свою діяльність на ігрових і проєктних технологіях (уявних подорожах, спостереженнях за діями улюблених героїв мультфільмів, театралізації тощо). В основній школі актуальність серйозної дидактичної гри підвищується через перенасиченість сучасного школяра інформацією та знаннями, які варто перетворити на практичне застосування.

На прикладі програмової теми з української літератури в 5 класі «Літературні казки. В. Королів-Старий. «Хуха-Моховинка»» доведемо, що ігрові прийоми монтажу і кадрування сприяють розвитку читацької, інформаційної, пізнавальної компетентностей, які є основою у формуванні особистісної емпатії, що важливо для правильної соціальної взаємодії.